

OBEC LIPTOVSKÉ SLIAČE

**KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE
ZA ROK 2013**

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Ján Čížko", is positioned over a dotted line. Below the signature, the text "starosta obce" is printed.

starosta obce

I ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE LIPTOVSKÉ SLIAČE

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všeobecný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

1.1. GEOGRAFICKÉ ÚDAJE

Obec Liptovské Sliače sa so svojimi časťami – Nižným, Stredným a Vyšným Sliačom s nadmorskou výškou 500 – 1261 m. n. m. nachádza v Žilinskom kraji SR, vo východnej časti okresu Ružomberok, od sídla okresu mesta Ružomberok je vzdialé cca 10 km a rozprestiera sa na ploche 19,59 km².

Hranicu jej katastra zo západu vymedzuje kataster obce Štiavnička a obce Liptovská Štiavnica, z východu kataster obce Partizánska Ľupča, na severe hraničí s k. ú. Lisková.

Katastrálne územie Liptovských Sliačov má charakter podhorskej krajiny s krajinnou estetickými hodnotami, tieto umocňuje väzba na Národný park Nízke Tatry. Katastrálne územie Liptovských Sliačov je celé v ochrannom pásme NAPANT-u a platí preň druhý stupeň ochrany.

Terén pahorkatiny v rámci Liptovskej kotliny je charakteristický mierne zvlneným až mierne rezaným reliéfom a rozovretými úvalinovými dolinami. Takmer celá pôvodná vegetácia bola v minulosti nahradená poľnohospodárskymi kultúrami, lúkami a pasienkami. Pôvodné biotopy sú obmedzené na brehové porasty línií vodných tokov, resp. na malé ostrovčeky zachovalých porastov ekotónového charakteru (remízky a vetrolamy) a fragmenty lesných porastov.

Prirodné dominanty

Významnú prírodnú dominantu k.ú. obce predstavuje zalesnený masív predhoria Nízkych Tatier s rozčleneným, rázsochovým reliéfom typickým pre hornatiny. Medzi Liptovskými Sliačmi a Liptovskou Štiavnicou sa v nachádzajú skalné útvary, tzv. skalná brána.

Ďalšou dominantou je priestor PR Sliačske travertíny, predovšetkým travertínová kopa so starým výverovým kráterom.

Vyhliadkové body

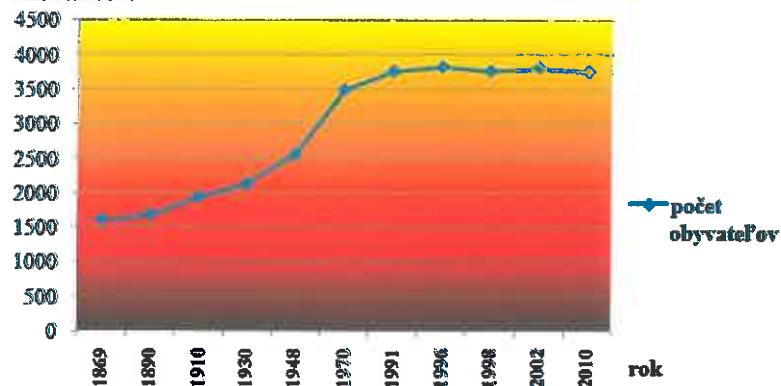
Zaujímavé vyhliadkové body na predhorskú malebnú krajinu sa naskytajú z úbočí a vrcholov pahorkov lemujúcich celé údolie Sliačanky a jej prítokov a z trávnatých úbočí predhoria Nízkych Tatier dvihajúceho sa na juhu ponad obec.

Katastrálne územie leží v pásme so seizmicitou 7°MCS. Z hľadiska základových pomerov je územie s výnimkou nestabilných svahov v severovýchodnej časti územia vhodné pre zakladanie.

Riešeným územím pre ÚPN-o Liptovské Sliače je jeho katastrálne územie, zahrňuje zastavané územia, pol'nohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond s celkovou výmerou 19,59577 km², t. j. 1959,5777 ha.

1.2. DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE

Obec Liptovské Sliače je obcou s najväčším počtom obyvateľov v okrese Ružomberok. V roku 2010 tu žilo 3766 obyvateľov a hustota obyvateľstva bola 192 osôb/ km². Pri sledovaní počtu obyvateľstva v obci od roku 1869 vidíme na základe obrázka 9, že vývoj počtu obyvateľov obce má stagnujúci charakter.

Obr. 1

Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 - 2010

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011) a PHSR obce Liptovské Sliače (Program hospodárskeho a..., 2004)

Najviac obyvateľov (v roku 2011 až 44,7 %) žije v Strednom Sliači, potom vo Vyšnom Sliači (v roku 2011 29,9 %) a najmenej v Nižnom Sliači (v roku 2011 25,4 %) ako to dokumentuje tabuľka 1.

Tab. 1
Počet obyvateľov v roku 2011

	muži	ženy	spolu
Nižný Sliač	476	491	967
Stredný Sliač	853	848	1701
Vyšný Sliač	552	584	1136
spolu	1 881	1923	3804

Zdroj :Vlastné spracovanie podľa Obecného úradu Liptovské Sliače (Počet obyvateľov 2011, 2011)

Prirodzený prírastok bol po roku 1980 minimálny v dôsledku preferovania KBV v centre dolného Liptova - v Ružomberku, kde sa odstáhovala prevažná časť mladšej populácie (Program hospodárskeho a..., 2004). Demografický vývoj v rokoch 1991-2010 (Obr. 1) je charakterizovaný postupným spomaľovaním reprodukcie obyvateľstva.

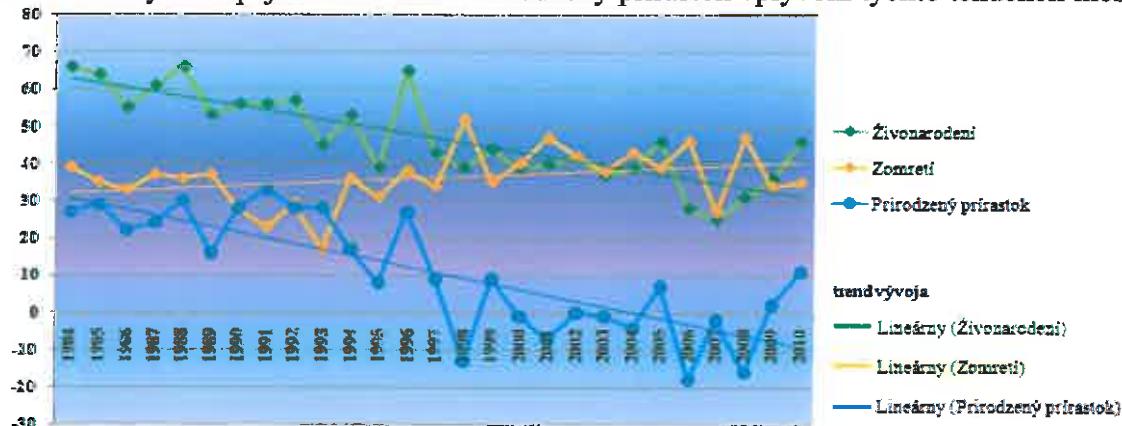
Tab. 2
Pohyb obyvateľstva k 31.12. v rokoch 2005 - 2010

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
počet obyvateľov	3 817	3 815	3 794	3 772	3 769	3 766

	1984	1985	1986	1987	1988	1989
Natalita	46	28	25	31	36	46
Mortalita	39	46	27	47	34	35
prirodzený prírastok	7	-18	-2	-16	2	11
Pristahovani	35	44	17	22	33	28
Vystahovani	36	28	36	28	38	42
migračné saldo	-1	16	-19	-6	-5	-14
celkový prírastok	6	-2	-21	-22	-3	-3

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

Na obrázku 2 vidíme, že z dlhodobého hľadiska počet živonarodených má klesajúcu tendenciu a počet zomretých stúpajúcu tendenciu. Prirodzený prírastok vplyvom týchto tendencií klesá.

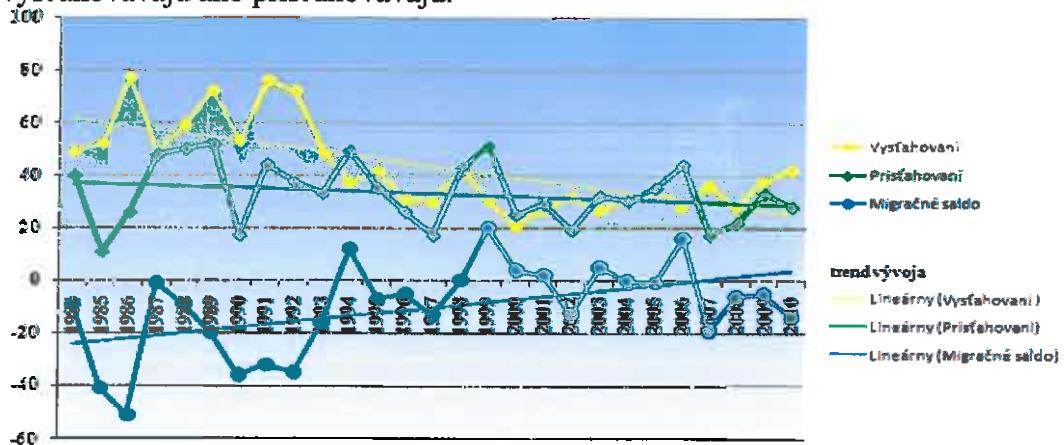

Obr. 2

Vývoj narodených, zomretých a prirodzeného prírastku v rokoch 1984 - 2010

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

Počet vystahovaných z obce vykazuje z dlhodobého hľadiska klesajúcu tendenciu (Obr. 3), aj keď za posledné roky stagnoval a mierne vzrástol. Počet pristahovaných z dlhodobého pohľadu mierne klesol. Migračné saldo mierne rastie, prevažujú jeho negatívne hodnoty, z obce sa viac ľudia vystahovávajú ako pristahovávajú.

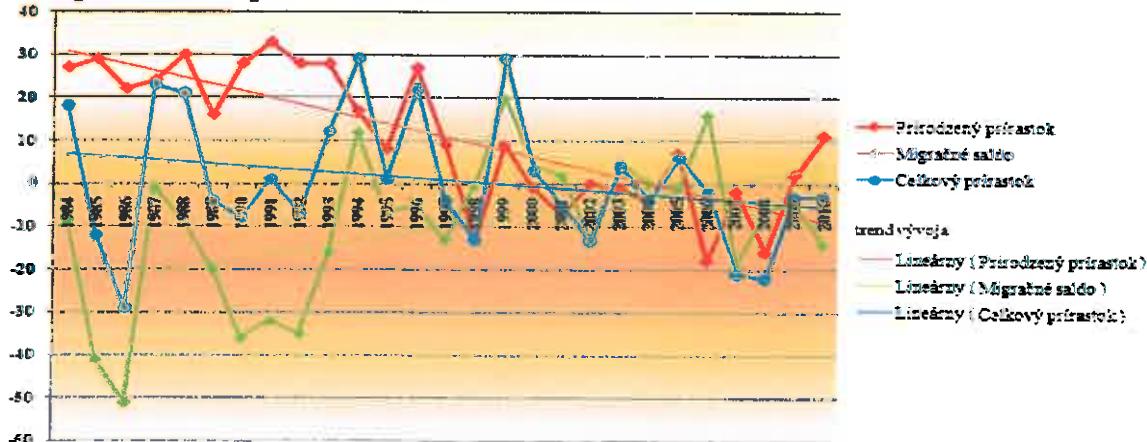
Obr. 3

Vývoj vystahovaných, pristahovaných a migračného salda v rokoch 1984 - 2010

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

Po vyhodnotení celkového prírastku z dlhodobého hľadiska má klesajúcu tendenciu, migračné saldo stagnujúcu a za posledné roky klesajúcu tendenciu. Z toho vyplýva aj situácia posledného

obdobia, kedy celkový prírastok od roku 1999 má klesajúcu tendenciu hlavne v dôsledku poklesu prirodzeného prírastku.

Obr. 4
Vývoj prirodzeného prírastku, migračného salda a celkového prírastku v obci Lipovské Sliače v rokoch 1984 - 2010

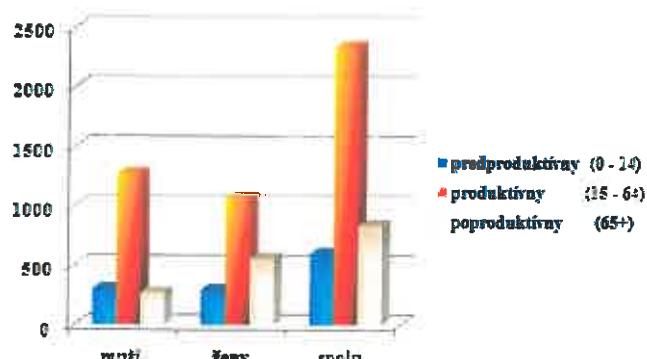
Zdroj :Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

Ako vidíme v tabuľke 3 a obrázku 5, týkajúcich sa vekovej štruktúry obyvateľstva, znižuje sa počet obyvateľov v predprodukčnom veku a rastie počet obyvateľov v poproduktívnom veku. Ide teda o regresívnu vekovú štruktúru, obyvateľstvo starne. Najviac obyvateľov nad 60 rokov žije v Nižnom Sliači (v roku 2011 až 20,7%) vzhľadom k celkovému počtu obyvateľov žijúcich v tejto časti obce, 18,6 % v Strednom a 16,2 % vo Vyšnom Sliači, taktiež vzhľadom na počet obyvateľov žijúcich v týchto častiach obce.

Tab. 3
Veková štruktúra obyvateľstva v Liptovských Sliačoch k 31.12. 1995

vek	Počet 1995	%	Počet 2000	%	Počet 2005	%	Počet 2010	%
predprodukčny (0 - 14)	818	21,5	739	19,2	687	18,0	597	15,8
produkčny (15 - 64)	2 266	59,5	2 361	61,4	2 387	62,5	2 333	62,0
poproduktívny (65+)	724	19,0	746	19,4	743	19,5	836	22,2
spolu	3 808	100,0	3 846	100,0	3 817	100,0	3 766	100,0

Zdroj :Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011) a PHSR obce Liptovské Sliače (2004)

Obr. 5
Veková štruktúra obyvateľstva v Liptovských Sliačoch k 31.12. 2010
Zdroj :Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

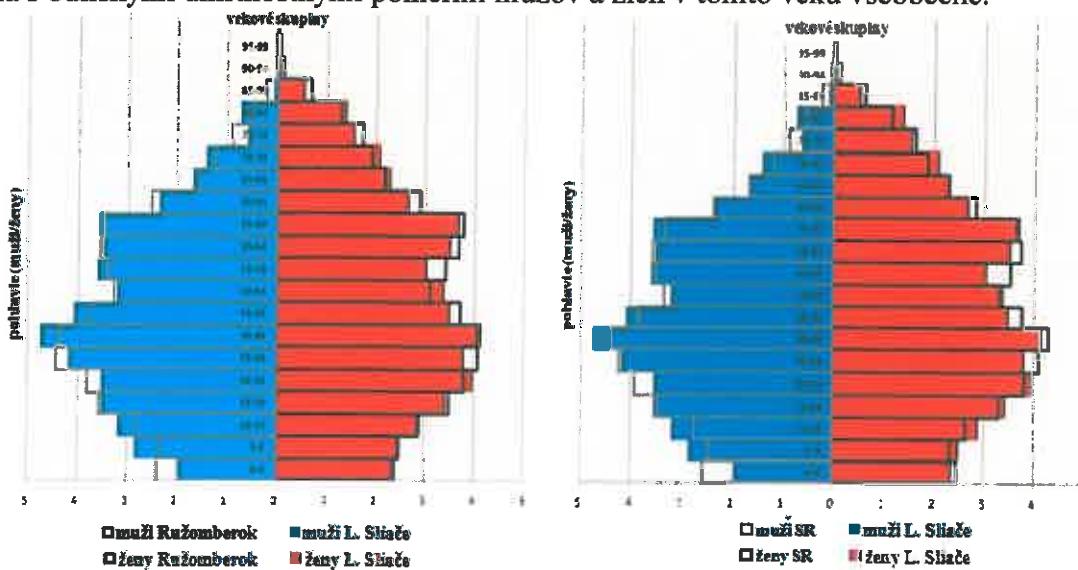
V tabuľke 14 vidíme, že najviac obyvateľov v produktívnom veku býva vo Vyšnom (64 %), potom v Strednom Sliači (61 %) a nakoniec v Nižnom (59 %).

Tab. 4
Produktívne obyvateľstvo v roku 2011

produktívny vek	muži	ženy	spolu
Nižný Sliač	324	247	571
Stredný Sliač	569	472	1041
Vyšný Sliač	397	334	731
spolu	1290	1053	2343

Zdroj :Vlastné spracovanie podľa Obecného úradu Liptovské Sliače (Počet obyvateľov 2011, 2011)

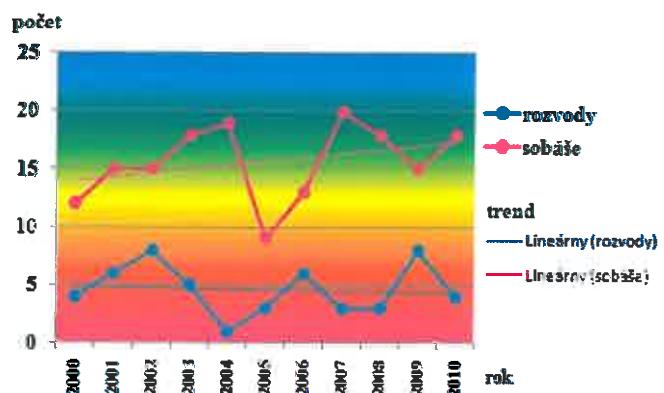
Obrázok 4 znázorňuje prienik vekovo-pohlavnej pyramídy obce Liptovské Sliače a Slovenskej republiky, ktoré majú takmer totožný charakter. Veková pyramída z roku 2009 poukazuje na regresívny vývoj populácie obce. Charakterizuje ju každoročný úbytok obyvateľstva v mladších vekových skupinách. Dve výrazné rozšírenia vo veku okolo 29 až 35 rokov a okolo 53 až 58 rokov sú obdobia vysokej pôrodnosti zo 50-tych a 70-tych rokov. Z pyramídy je zrejmé, že v obci žije v súčasnosti výrazne vyšší počet žien vo veku nad 65 rokov, čo súvisí najmä s odlišnými úmrtnostnými pomermi mužov a žien v tomto veku všeobecne.

Obr. 6
Vekovopohlavá pyramída populácie obce Liptovské Sliače, okresu Ružomberok a Slovenskej republiky (SR) k 31.12. 2009
Zdroj :Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

Podľa prognózy vykonanej na základe vývoja počtu obyvateľov v rokoch 1984-2011 prostredníctvom regresnej analýzy, bude do roku 2025 stagnovať počet obyvateľov obce okolo čísla 3 779.

Z dlhodobého pohľadu (roky 2000-2011) rastie sobášnosť a veľmi mierne klesá rozvodovosť v obci, ako to znázorňujú lineárne priamky na obrázku 7.

Obr. 7

Rozvodovosť a sobášnosť v rokoch 2000-2011

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa ŠÚSR (Holienčíková, 2012)

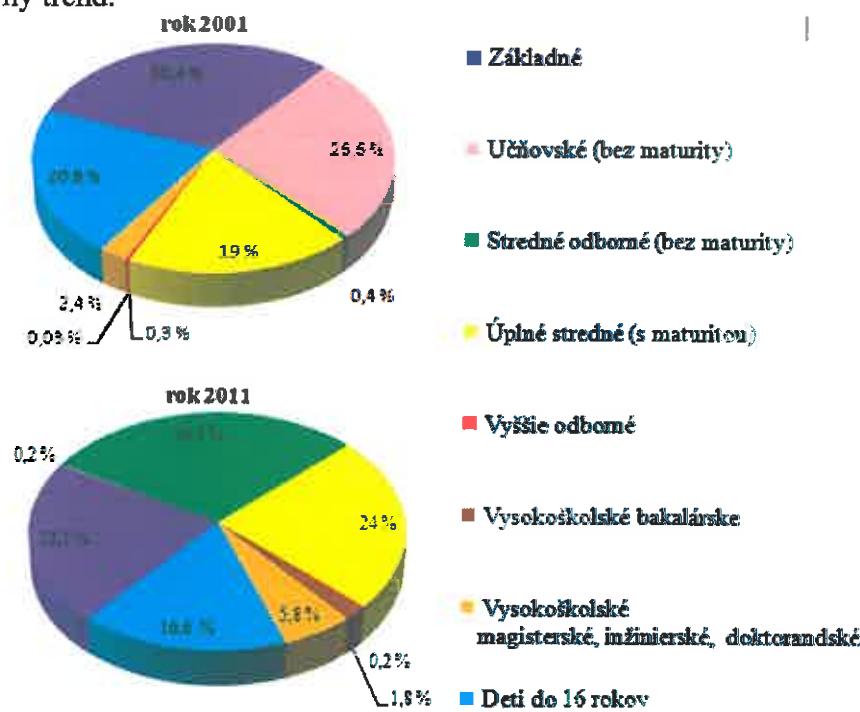
Vývoj počtu žiakov Základnej školy a Materskej škôlky za jednotlivé školské roky ilustruje tabuľka 5. Klesajúci trend počtu detí u oboch potvrzuje tendenciu neustáleho poklesu pôrodnosti a regresívny vývoj počtu obyvateľstva v obci. Tento trend bude podľa prognózy regresnej analýzy pokračovať aj v nasledujúcich rokoch.

Tab. 5
Prognóza vývoja počtu žiakov

Školský rok	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010	2010/2011
Počet žiakov ZŠ	403	387	375	366	356	350
Počet detí MŠ	104	107	109	100	92	81

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa ZŠ Jozefa Hanulu Liptovské Sliače (Počty žiakov, 2011) a MŠ Liptovské Sliače (Počty detí navštevujúcich..., 2011)

Vzdelanostná úroveň rastie, ako to ukazuje obrázok 8. V roku 2001 malo učňovské vzdelanie 26,6 % obyvateľov, ale v roku 2011 už len 0,2 %. Naopak, v roku 2001 malo stredné odborné vzdelanie bez maturity len 0,4 % obyvateľov a v roku 2011 29,3 %. Vzrástol počet občanov s úplným stredným vzdelaním o 5% a vysokoškolské (magisterské, inžinierske) o 1,5 %, čo je veľmi pozitívny trend.

Obr. 8
Obyvateľstvo v roku 2001 a 2011 podľa vzdelania

Zdroj :Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011) a Obecného úradu liptovské Sliače (Vzdelanostná úroveň, 2011)

Náboženská štruktúra je homogénna, pretože rímsko-katolícke vyznanie predstavuje až 96,4 %, ostatné vierovyznania sú svojim percentom zanedbateľné (evanjelické 0,8 %, gréckokatolícke 0,3 % a bez vyznania 1%). Tiež národnostná štruktúra je homogénna, pričom 99 % tvorí slovenská národnosť (Mestská a obecná..., 2012).

V tabuľke 6 uvádzame ekonomickú štruktúru obyvateľstva. V roku 2001 pracovala prevažná časť obyvateľstva v sekundárnom sektore (priemysel). Obec sa nachádza v dostupnej vzdialosti k Ružomberku ako miestu pracovných príležitostí. Ekonomický stav obce je založený na dochádzke za prácou, domáce pracovné príležitosti zabezpečuje polnohospodárstvo, spracovanie dreva, samospráva a drobné výrobné prevádzky a služby.

Tab. 6
Ekonomická štruktúra obyvateľstva podľa SODB k 26.5. 2001

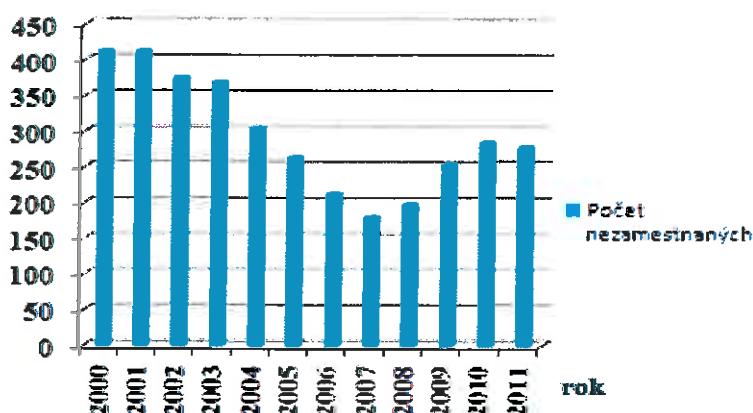
obyvateľstvo	počet	%	Odechádzka za prácou
Spolu	3830	100	1136
Ekonomicky aktívne obyvateľstvo z celkového počtu	1948	50,4	-
Odechádzka za prácou z EAO	1136	58,3	-
Pracujúce v primárnom sektore z EAO	168	8,6	57
Pracujúce v sekundárnom sektore z EAO	806	41,4	565
Pracujúce v tertiárnom sektore z EAO	315	16,2	201
Pracujúce v kvartiérnom sektore z EAO	419	21,5	273
Pracujúci bez udania odvetvia z EAO	240	12,3	40
Podnikatelia so zamestnancami z EAO	37	1,9	-
Podnikatelia bez zamestnancov z EAO	68	3,5	-
Robotníci z EAO	1288	66,1	-
Nézamestnaní z EAO	399	20,5	-

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa ŠÚ SR v Žiline (Holienčíková, 2011)

Podľa Živnostenského registra Slovenskej republiky (2012) má prevádzkareň na podnikanie v obci 89 živnostníkov, z ktorých 9 sú v Obchodnom registri.

Podľa Obchodného registra Slovenskej republiky (2012) má v obci sídlo 20 spoločností s ručením obmedzeným. Sú zamerané na poskytovanie služieb v rôznych oblastiach (stravovanie, zdravotná starostlivosť, ubytovanie, počítače, elektrická energia), stavebné a strešné práce, nákladnú dopravu, opracovanie dreva, úpravu kovov (zvonárstvo) a iné. Sídlo v obci majú aj 2 akciové spoločnosti a 1 Svojpomocné poľnohospodárske družstvo Sliačan.

V roku 2011 bolo na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny registrovaných 277 občanov (Obr. 9), čo znamená pokles oproti roku 2010 o 6 ľudí. Z toho 4 občania sú bakalári (v roku 2011 malo toto vzdelanie 68 občanov v obci) a 9 vyštudovali 2. stupeň vysokej školy (v roku 2011 malo toto vzdelanie 221 občanov obce). Z toho vyplýva, že obyvatelia obce, ktorí sú absolventmi vysokých škôl majú väčšiu šancu uplatniť sa na trhu práce ako tí, ktorí vysokoškolské vzdelanie nemajú.

Obr. 9

Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie s trvalým pobytom v obci na ÚPSVR v rokoch 2000 - 2010

Zdroj : Vlastné spracovanie podľa ÚPSVR Ružomberok (Holan, 2012)

1.3. SYMBOLY OBCE

Erb obce :

V modrom štite zo stredného vrška červeného trojvršia vyrastajúce tri strieborné ľalie, medzi nimi po jednom zlatom klase, to všetko sprevádzané hore a po bokoch tromi zlatými hviezdami.

- **tri hviezdičky** - znázorňujú trojobec - Vyšný, Stredný a Nižný Sliač
- **klasy** - sú symbolom hojnosti, ktorú si pracovití Sliačania nadobúdali poctivou prácou na roliach
- **tri ľalie** - vyjadrujú čistotu ducha ľudí v trojobci, pridŕžajúc sa kresťanstva od jeho prvopočiatku. Sú to anjuovské ľalie. Pochádzajú z erbu kráľovského rodu Anjú. Karol Róbert z Anjú panoval v našej krajine v rokoch 1308 - 1342 a má súvis i s výstavbou sliačanského kostola r. 1326, ktorého kópia pochádza z Francúzska.

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo šiestich pozdĺžnych pruhov vo farbách

- **modrej** - 2/8
- **bielej** - 1/8
- **žltej** - 1/8
- **bielej** - 1/8
- **žltej** - 1/8
- **červenej** - 2/8

Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi siahajúcimi do tretiny jej listu.

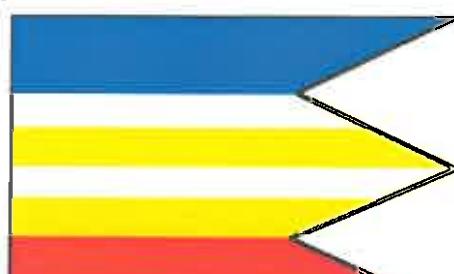
Symboly obce Liptovské Sliače sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou S - 189/2000.

1.4. HISTÓRIA OBCE

Obec vznikla z troch osád, z ktorých dve - **Nižný a Stredný Sliač** vznikli v 13. storočí a hodnoverne sú písomne doložené už v roku 1251 za vlády Belu IV. V roku 2001 oslávila 750. výročie prvej písomnej zmienky o obci .

Tretia osada **Vyšný Sliač** vznikla začiatkom 16. storočia. Už v tomto storočí mali spoločný názov **Tri Sliače**.

Bohaté ľudové tradície, piesne a tance udržujú miestne folklórne súbory **Sliačanka** a detská skupina **Sliačanček**, ktoré ich prezentujú na domácich a zahraničných folklórnych festivaloch.

Katastrálne územie obce leží v strednej časti údolia rieky Sliačanky, v nadmorskej výške v rozpäti 500 až 1261 metrov. Najväčšiu šírku dosahuje medzi miestnymi časťami **Hvozdec** a **Potočina**, kde má 3,4 km. Dĺžka katastrálneho územia je 8,5 km. Rozlohou 1960 ha patrí v okrese **Ružomberok** medzi obce so stredne veľkým katastrálnym územím.

Historické názvy obce

- 1251 - utraque Stelach
- 1252 - due ville Scelech
- 1263 - Szelecz
- 1535 - Tres possessiones Zlech
- 1572 - Zlecz Superior, Zlecz Mediocris, Zlecz Inferior
- 1773 - Sliače
- 1786 - Oppidum Trium Slécsch
- 1808 - Tri Sljáče
- 1920 - Nižný, Prostredný a Vyšný Sliač, Tri Sliače
- 1927 - Sliače; mad'. Háromszlécs
- 2001 - Liptovské Sliače (1. júl 2001)

1.5. PAMIATKY

K najcennejším architektonickým pamiatkam v obci Liptovské Sliače patrí gotický rímskokatolícky kostol z roku 1326 – 1334. V roku 1570 ho preklenuli, vežu postavili okolo roku 1680. Obranný mûr pochádza zo 17. storočia. V 18. storočí ho zbarokizovali. V kostole sa zachovalo viacero pôvodných stredovekých architektonických detailov (okná, klenba, portály, mreže) . Pôvodné gotické maľby pochádzajú zo 14. a 15. Storočia. V roku 1896-1898 vymaľoval chrám akademický maliar Jozef Hanula. V rokoch 1956-1961 uskutočnili obnovu kostola za pôsobenia kňaza a spisovateľa Jozefa Kútnika. Na hlavnom neskororenesančnom barokovom oltári je neskorogotický tabuľový obraz Madony z roku 1517. Bočný neskorogotický krídlový oltár O. Márie je z 1500 – 1510. Aj ďalší bočný krídlový oltár sv. Mikuláša je z roku 1510. Kazateľnica je z 18. storočia.

V roku 2000 bol vo Vyšnom Sliači vybudovaný kostol v tvare Noemovej archy zasvätený je **Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu a Nepoškvrnenej Panny Márie** – kostol Dvoch sŕdc. Originálny kostol, je od roku 2000 pýchou celého Liptovského regiónu. Základný kameň vysvätil v roku 1995 pápež Ján Pavol II. Archa Locus má tvar pripomínajúci Noemovu archu a je symbolicky postavená na najvyššom mieste obce. Pri vchode do chrámu môžu návštevníci obdivovať dva kamene tvaru srdca. Podľa nich dostala Archa locus druhé meno - kostol Dvoch sŕdc. Organizátori a projektanti stavby založili kvôli výtvarnému dotvoreniu interiéru a exteriéru kostola **Občianske združenie ARCHA LOCUS** ktoré malo pomôcť finančne a odbornou garanciou zrealizovať náročné výtvarné diela od výtvarníkov zo Slovenska, Čiech, Maďarska, Poľska a Francúzska. Do prípravného procesu vstúpilo celé ružomberské výtvarné združenie **ROZETA** a maďarské výtvarné združenie **ARTÉKA**. Medzinárodný výtvarný dialóg tu stvárnili umelci zvučných mien, akými sú profesor A. von Kreutz-Majewski, scénograf

z Varšavy, J. Zorinčák z Francúzska, Zs. Lenczés, L. Csemnicky, P.Raab Parkányi z Maďarska, Z. Hajný z Prahy, M. Balgavý, R. Biarinec, M. Bošelová, J. Hoffstädter, K. Jančurová, J. Kudlička, J. Opršal, P. Rusko, J. Čapák, K. Weisslechner zo Slovenska a autori projektu P. Abonyi a J. Hyravý.

V obci Liptovské Sliače sa nachádzajú dve drevené stavby - zvonice. Ležia v lokalitách - Nižný a Vyšný Sliač

1.6. VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OBCE

Jozef Hanula (6. 4. 1863, Sliače - 22. 8. 1944, Spišská Nová Ves) Akademický maliar. Ako desaťročný sa dostal prvýkrát do školy, ale len na dva roky. V tom čase bol už známy vo svojom okolí ako maliar. Maľoval na objednávky portréty podľa fotografií, kulisy pre divadlá, madony. Od roku 1891 sa zapísal do súkromnej maliarskej školy profesora Hollósyho v Mnichove a neskôr na akadémiu k profesorovi F. von Defreggerovi. Roku 1896 sa vracia na Slovensko. Pretože nemal vhodné podmienky pre samostatnú umeleckú činnosť, prijímal ponuky na reštaurátoriské práce a výmal'by interiérov kostolov (napr. Spišská kapitula, Lipt. Michal, Sliače, Lipt. Teplá, Ružomberok, Lúčky). V tom čase sa tiež zaujímal o prostý slovenský ľud, zvlášť pri práci na poli, o čom svedčia mnohé obrazy, napr. **Na rodnej hrude** (1908), **Orba** (1913), **Oráč** (1935), **Priadka** (1904), **Čítajúca čipkárka** (1910).

Z väčších úspechov, ktoré dosiahol na poli portrétov, možno spomenúť diela: **Autoportrét** (1933), **Pred zrkadlom** (1931), **Moje čipky** (1928). Ku koncu života pracoval na svojich pamätiach, ktoré vyšli v MS roku 1940 pod názvom **Spomienky slovenského maliara**. Bol spoluzakladateľom Spolku slovenských umelcov v Martine a v roku 1941 bol vyznamenaný štátou cenou. Od roku 1919 žil v Spišskej Novej Vsi, kde od roku 1933 pôsobil ako učiteľ. Tam aj zomrel a je aj pochovaný.

Ukážky z tvorby:

- **Zaprášená cesta**, olej, 1893
- **Podobizeň sochára Jančeka**, uhol', pastel, 1887
- **Štúdia ženy**, olej, 1887
- **Čítajúca čipkárka**, olej, 1910
- **Na Jána sa lúku kosia**, olej, 1926
- **Podobizeň bradatého muža**, olej, 1883

PhDr. Klement Ondreka, Csc.

(29. 12. 1929 – 12.02.2011) Folklorista, spisovateľ. V rokoch 1956 - 1959 pracovník Umeleckovedeckého ústavu SAV. Roku 1963 získal titul CSc. Jeho vedeckou špecializáciou je tanečná folkloristika. Zaoberá sa výskumom, zbieraním a dokumentovaním ľudových tancov, običajov a ľudovej slovesnosti. Z tejto oblasti publikoval **Hry horehronských detí I - III**, **Rozprávanie spod Salatína** a iné. Je tiež autorom scenárov pre folklórne programy v televízii, rozhlase a na folklórnych slávnostiach a vystúpeniach.

Anna Hulejová

(8. 12. 1939, Sliače) Speváčka ľudových piesní. Pochádza zo spevavého, hudobne nadaného rodu. Ešte ani do školy nechodila, už spievala pre poslucháčov v dedinskom prostredí alebo na slávostných schôdzach robotníkov ružomberskej "starej papierné", kde pracoval jej otec. Začínala v súboroch Sliačanka, Liptov a Partizán, v bratislavskom, banskobystrickom i brnenskom rozhlasovom štúdiu, v televízii aj vo filme. Ako držiteľka Zlatej medaily hostovala so súbormi Víta Nejedlého v rôznych krajinách. V súčasnosti vystupuje najmä s folklórnym súborom Radosť pod vedením jej manžela MUDr. Miloslava Huleja, ktorý ju sprevádza hrou na fujare a tónovaných zvonoch. V roku 2014 jej bola udelená prezidentom SR Ivanom Gašparovičom cena Príbinovho kríža II. triedy za mimoriadny prínos do slovenskej kultúry v oblasti ľudového umenia.

Ján Makovický

– kňaz, rodák zo Sliačov, zomrel 10. februára 1517 v Radošovciach na následky mučenia.

Tomáš Bielavý – Belávka

– v rokoch 1617 – 1641 pôsobil medzi prvými slovenskými kazateľmi v Bratislave, pochádzal z Nižného Sliača. Isté je, že pamätal na svoje rodisko. On dal do včasnogotického kostola v Sliačoch postaviť v lodi renesančnú klenbu. V testemente poručil kostolu monštranciu.

Matej Hanula

– roku 1648 prišiel do Bratislavu za kaplána, rodák zo Stredného Sliača. Roku 1656 už bol bratislavským kanonikom, ale ponechal si naďalej úrad slovenského kazateľa. Jeho zásluhou Slováci v Bratislave roku 1661 (pri preberaní kostolíka sv. Mikuláša pod hradom) vystupovali ako organizovaný celok. Bola to najvýznamnejšia postava slovenského bratislavského života v polovici 17. storočia.

Martin Hanula

– jezuita rodák zo Stredného Sliača. V rokoch 1669 – 1672 bol riaditeľom jezuitského gymnázia v Bratislave. Bol o deväť rokov mladší od Mateja Hanulu.

Vavrinec Ivák

– roku 1690 pán zámku Likava Juraj Séčen, ostrihomský arcibiskup mal na zámku svojho prefekta Vavrinca Iváka rodom z Liptovských Sliačov, neskôr prepoša kláštora sv. Ladislava a spišského kanonika. V rokoch 1675 – 1707 bol kňazom v Ružomberku.

Andrej Hlinka

– narodil sa v mnohodetnej rodine 27. septembra 1864 v Černovej pri Ružomberku. Po štúdiách na piaristickom gymnáziu v Ružomberku a v Levoči, navštevoval od roku 1883 seminár v Spišskej Kapitule a 19. júna 1889 bol vysvätený za kňaza. Po Jozefovi Krásnencovi sa stal v roku 1892 farárom a správcom fary v Liptovských Sliačoch. Mladý kaplán Andrej Hlinka po ročnom účinkovaní v Zakamennom Kline bol v máji 1890 preložený z Hornej Oravy do Liptova. Dostal sa na faru Sv. Alžbete pri Klačanoch, potom bol v Tvrdošíne na Orave. Za

farára pre Sliače bol zvolený 9. mája 1892, po troch rokoch kaplánovania. V Sliačoch potom pôsobil celých trinásť rokov do 1905. Bojoval proti pliage – alkoholizmu. V Liptovských Sliačoch zorganizoval najprv misie, potom v januári 1895 založil **SPOLOK STRIEZLIVOSTI**, do ktorého sa zapísalo 600 farníkov. Organizoval tiež potravinové spolky. Boli to prvé svojpomocné družstvá, ktorých cieľom bolo pomáhať odstraňovať biedu a tak vychovávať ľudí k hospodárskej emancipácii a iniciatíve. Tak vznikol 8. decembra 1894 **TROJSLIAČANSKÝ GAZDOVSKO-POTRAVNÝ A ÚVEROVÝ SPOLOK**. Venoval sa aj recitáciám, divadlu a politike. V nácvikoch divadla sa uplatňoval aj domáci ľudový odev, náradie, piesne, zvyky aj sliačanské tancovanie. Pre tento silný, hlavne národný akcent, bolo v roku 1896 divadelné predstavenie v Sliačoch úradne zakázané. Sliačania mali Andreja Hlinku radi. Do Ružomberka sa prestúpil 28. mája 1905. Zomrel v Ružomberku dňa 16. augusta 1938.

Jozef Kútik – Šmálov

– literárny vedec, historik, prekladateľ, kultúrny pracovník a katolícky kňaz, donedávna zámerne vyradený z našej kultúry a odsúvaný na samý okraj spoločnosti si za svoje dielo zaslúži celonárodný obdiv a uznanie. Jozef Kútik - Šmálov sa narodil 21. novembra 1912 v Hubovej. V Liptovských Sliačoch pôsobil ako farár od 19. septembra 1953 do 13. decembra 1982, kedy zomrel. Pochovaný je v Liptovských Sliačoch. Obecný úrad v roku 2001 vydal publikáciu: Jozef Kútik – Šmálov, ...myšlienky zostávajú, Liptovské Sliače 1251 - 2001. V knihe sú použité Kútikove tri ešte nevydané rukopisy, ktoré venoval kronikárovi obce p. Ľudovítovi Ondrejkovi a obci Liptovské Sliače nasledovne: 1. **Najstaršie dejiny Sliačov na pozadí Liptova**. 2. **Včasnogotický koskol sv. apoštolov Šimona a Júdu**. 3. **Martin Benka a Sliače**, venujem s prosbou aby si uctili Sliače svojho rodáka po dávnych predkoch (Martina Benku) – v rukopise tvrdí, že predkovia Martina Benku pochádzali z Liptovských Sliačov.

Juraj Kubánka

– narodil sa v roku 1928 v Liptovských Sliačoch. Od roku 1949 pôsobil ako **choreograf SĽUKU** v Bratislave, kde vytvoril veľké množstvo choreografií. Vysoko umeniecky pozdvihol kultúru slovenského národa.

Bronislava Kubánková, rod. Macková

- narodila sa 23. novembra 1901 v Ludrovej pri Ružomberku. Vznik folklórnej skupiny Sliačanka, ako už organizovaného celku sa datuje od roku 1932, keď prišla do Vyšného Sliača tamoxia riaditeľka Ľudovej školy (1901 - 1987). Režírovala veľké množstvo divadelných hier a folklórnych vystúpení s dospelými občanmi i deťmi a mládežou. Bola vedúcou folklórnej skupiny Sliačanka aj Sliačanček v rokoch 1932 – 1950. Snahou Bronislavy Kubánkovej bolo, aby účinkujúci videli sami seba v každej divadelnej hre, zábave, tanci. Preto robila divadelné hry z dedinského prostredia, s možnosťou propagácie sliačanských piesní, tancov i krojov.

Štefan Kubačka

– narodil sa 30. júla 1921 v Ludrovej, zomrel roku 1984. Do Stredného Sliača prišiel v septembri 1946. Tu pôsobil ako riaditeľ školy až do júna 1982. Okrem riaditeľovania na škole pracoval v obci Sliače ako osvetár dlhé roky. Bol hudobník, hrával na organe aj v kostole,

pokiaľ mu to spoločenské zriadenie dovoľovalo. Ako hudobníka ho zaujal sliačanský folklór. Pod jeho vedením sa nacvičovali divadlá, začala sa organizovať folklórna skupina postupne už od roku 1951. O desať rokov neskôr 1961 už prešla všetka organizácia naňho, pretože Bronislava Kubánková už bola na dôchodku. V tom roku tiež prišiel z vojenčiny Vojtech Littva, ktorý mu pomáhal pri choreografiách.

Magda Kubačková

– narodila sa 10. mája 1928 v Spišskej Novej Vsi, zomrela 24.09.2012. Od roku 1948 pôsobila v Liptovských Sliačoch nielen ako učiteľka, ale hneď po príchode sa ujala práve knihovníckej a svetovej práce. V knižnici organizovala rôzne súťaže a kvízy. Tu pracovala 51 rokov (1948 - 1999).

Vojtech Littva

– narodil sa 25. júna 1940 vo Vyšnom Sliači. Do detského folklórneho súboru ho vybrali ako prváka (1947) základnej školy vo Vyšnom Sliači. V tomto súbore pôsobil od roku 1947 - 1955. Potom prešiel do folklórnej skupiny dospelých Sliačanka až do roku 1959, keď nastúpil na základnú vojenskú službu v Brne. Po ukončení vojenskej služby r. 1961 začal pomáhať Štefanovi Kubačovi vo folklórnej skupine Sliačanka ako choreograf. Zároveň založil folklórny súbor Liptov v Ružomberku, bol aj jeho umeleckým vedúcim a choreografom. Choreografom sa stal aj súboru Sliačanček. Pre tieto folklórne skupiny vytvoril viac choreografií, z ktorých čerpajú po rôznych obmenách dodnes.

Anna Grelová, rod. Ondrejková

– herečka, speváčka ľudových piesní (15.5.1921- 19.1.2004). Detstvo a mladosť prežila vo Vyšnom Sliači. Už ako dieťa sa zapájala do divadelných hier, ktoré organizovala riaditeľka školy Bronislava Kubánková. V divadelných hrách často hrávala hlavné postavy. Jej herecký talent si všimol aj K. L. Zachar, ktorý jej ponúkol aj účinkovanie v Martinskom divadle. Keďže už bola vydatá a mala deti, musela túto ponuku odmietnuť. Divadlá však hrávala ďalej pod vedením riaditeľa školy Štefana Kubačku. Najobľúbenejší bol však pre ňu spev. Spievala už ako dieťa pri uspávaní mladších súrodencov, pri robote na poli. Nahrala veľa piesní v Slovenskom rozhlasu a Slovenskej televízii. Zúčastňovala sa často programov pod vedením J. V. Grusku v Rodostrome slovenčiny, Rodostrome národa, v Hviezde tisícročia atď. Pozná veľa piesní, ale najkrajšie zaspieva uspávanku. Za svoj spev dostala viac ocenení Matice slovenskej a Ministerstva kultúry.

Alžbeta Jacková, rod. Tŕníková

– narodila sa 31. 7. 1940 v Milochove, okres Považská Bystrica. Ľudovú školu vychodila v rodiisku, osemročnú strednú školu navštievovala v Považskej Bystrici, pedagogickú školu absolvovala v Turčianskych Tepliciach. Po maturite dostala umiestenkou do Základnej deväťročnej školy v Liptovských Sliačoch, kde pôsobila do dôchodku. Od roku 1971 viedie detský folklórny súbor Sliačanček, ktorý viedie dodnes. Veľkou mierou sa podieľala na kultúrnom živote obce Liptovské Sliače.

1.7. VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola Jozefa Hanulu
- Materská škola

Na mimoškolské aktivity je zriadená:

- Školské stredisko záujmovej činnosti
- Vysunuté pracovisko Súkromnej umeleckej školy Jánoš Ružomberok

1.8. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci je vybudované zdravotnícke zariadenie (zdravotné stredisko) s ambulanciami (všeobecný lekár, stomatológ, detský a dorastový lekár) a lekáreň.

1.9. SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

Sociálne služby v obci zabezpečuje hlavne Zariadenie pre seniorov a Dom sociálnych služieb v Nižnom Sliači. Ďalej obec poskytuje v oblasti sociálnych služieb pomoc rodinám, ktoré nezvládajú starostlivosť o svoje deti, pomoc rodinám, ktoré sa ocitli v hmotnej núdzi - poskytnutie jednorazových dávok v hmotnej núdzi. Pomáha pri zabezpečovaní služieb pre nevládnych seniorov ako je predpisovanie liekov u obvodného lekára a výber liekov v lekárni, donášku obedov do domácnosti občana, prípadne sprevádzanie klienta - seniora k lekárovi alebo inému odborníkovi.

1.10. KULTÚRA

V centre obce je kultúrny dom s univerzálnou sálou pre 250 divákov, klub pre dôchodcov, knižnica, administratívna budova obecného úradu.

1.11. HOSPODÁRSTVO

V Strednom Sliači v rámci areálu PD je v prevádzke píla. V oblasti remeselnej výroby v obci podnikajú ako živnostníci stolári. V Nižnom Sliači na konci obce oproti cintorínu je v prevádzke lakovňa vozidiel.

Liptovské Sliače spolu s okolitými obcami je zdrojom pracovných síl pre drevo spracujúci, textilný, strojárenský a stavebný priemysel okresných miest. Zdroje pracovných príležitostí v sídelnom útvare:

- poľnohospodárske družstvo Lisková – L. Sliače,
- ťažba dreva a jeho spracovanie,
- siet'otlač,
- rodinné podniky, drobné prevádzky.

1.12. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

Starosta obce: Ján Ondrejka

Zástupca starostu obce : Miroslav Gejdoš

Hlavný kontrolór obce: Ing. Janka Littvová

Obecné zastupiteľstvo :

Poslanci :

rozdelenie obvodov podľa ulíc:

N I Ž N Y S L I A Č

Vladimír FUŇÁK

Záhumnie, Záhrady, Na Majeri

Silvia SLOTKOVÁ

Hlavná ulica, Nižnianska ulica, Námestie Ľudovíta Fullu

Milan KELČÍK

Jarná ulica, Do Zúbrej, Pod Pivničiskom

S T R E D N Y S L I A Č

Anton MORAVČÍK

Do Pažit'

Ing. Miroslav HANULA

Seč, Pražská ulica, Dielno, Pod Kopanicami, Námestie J. Kútnika-Šmálova

Peter BARTÁNUS

Dielnice, K Medokýšu, Školská ulica

Miroslav GEJDOS

Ulica J. Hanulu

Jozef KAJÚCH

Horná Roveň, Stredná Roveň, Dolná Roveň, Do Potôčka, Pod Stráňou

V Y Š N Y S L I A Č

Miroslav JACKO

Hrbky, Pod Skálím, Pod zvonicou, Nám. Jozefa Likavčana, Nám. Martina Benku

Pavel KRÁL

Ulica B. Kubánkovej, Pod horou, Tichá ulica, Kamenná ulica

Pavol BARTÍK

Vyšnianska ulica, Na Bežan, Pod kostolom, Veselá ulica, Stupy

Komisie :

Komisia výstavby, územného plánovania a PLVH

predseda: Pavel Kráľ

členovia: Anton Hlavatý, Martin Kelčík, Ján Ivák, Miroslav Priesol

Komisia pre financie, správu a hospodárenie s majetkom obce

predseda: Ing. Štefan Likavčan

členovia: Miroslav Gejdoš, Ing. Alžbeta Jacková, Ing. Milan Slezák, Jozef Kajúch, Miroslav Priesol, Milan Frič, Vladimír Fuňák, Anton Moravčík

Komisia sociálno-zdravotná, ochrany verejného poriadku

predseda: Silvia Slotková

členovia: Alžbeta Moravčíková, Gabriela Fričová, Mgr. Alena Kráľová, Mgr. Anna Gejdošová, Helena Dvorská, Mgr. Alena Cabanová, Štefan Bernolák, Marek Lupták

Komisia pre mládež a šport

predseda: Peter Bartánsus

členovia: Miroslav Jacko, Vladimír Plávka, Miroslav Likavčan ml., Ing. Miroslav Hanula, Vladimír Vician, Miroslav Priesol, Bc. Miroslav Caban, Ing. Miroslav Frič

Komisia pre kultúru a školstvo

predseda: Jozef Kajúch

členovia: Alena Balážecová, Mgr. Igor Littva, Magdaléna Dvorská, Mgr. Ľuboš Birtus, Helena Priesolová, PhDr. PaedDr. Miroslav Gejdoš PhD., Anton Mrva, Marián Jacko, Pavol Cevár

Dopravná komisia**predseda:** Milan Kelčík**členovia:** Štefan Jacko, Miroslav Likavčan st., Miroslav Bielený, Jozef Bud'vesel, Ľubomír Kováčik**Komisia obchodu, cestovného ruchu a podnikateľskej činnosti****predseda:** Ing. Miroslav Hanula**členovia:** Roman Plávka, Pavol Švidroň, František Ondrejka, Ľubomír Dobrík, Vladimír Fuňák, Vladimír Klačan ml.**Redakčná rada obecných novín****predseda:** Mgr. Lívia Dvorská**členovia:** Miroslav Gejdoš, Andrea Sliacka, Ing. Štefan Likavčan, Katarína Moravová**Inventarizačná a likvidačná komisia****Predsedca:** Miroslav Gejdoš**Členovia:** Ing. Janka Littvová, Bc. Ľudmila Tkáčiková, Ing. Štefan Likavčan, Ing. Miroslav Hanula**Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcie verejných funkcionárov****Predsedca:** Ing. Miroslav Hanula**Členovia:** Vladimír Fuňák, Peter Bartárus, Miroslav Gejdoš**Komisia pre výrub drevín a životného prostredia****Predsedca:** Miroslav Priesol**Členovia:** Alojz Godiš, Ľubomír Mojš, Vladimír Plávka, Ján Mamajka**Výberová komisia na predaj a prenájom majetku obce****Predsedca:** Miroslav Gejdoš**Členovia:** Pavol Bartík, Ing. Miroslav Hanula**Rozpočtové organizácie obce :****Základná škola Jozefa Hanulu****Liptovské Sliače, Školská ulica 927/2****Školská jedáleň****Liptovské Sliače, Školská ulica 931/6****Zariadenie pre seniorov****Liptovské Sliače, Záhumnie 220/90****a domov sociálnych služieb****Obchodné spoločnosti obce :****PRAMEŇ Liptovské Sliače, s. r. o.****Liptovské Sliače, Nám. M. Benku 1385/1**

2 ROZPOČET OBCE NA ROK 2013 A JEHO PLNENIE

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2013. Obec v roku 2013 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2013 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2013.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 13.12.2012 uznesením č. 257/7/2012

Rozpočet bol zmenený šestkrát:

- prvá zmena schválená dňa 19.04.2013 uznesením č. 304/2/2013
- druhá zmena schválená dňa 05.09.2013 uznesením č. 351/4/2013
- tretia zmena schválená dňa 15.10.2013 uznesením č.3/2007 zo dňa 08.03.2007 bod 7 písm. a) o delegovaní právomoci starostovi obce vykonáť v odôvodnených prípadoch zmeny rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka
- štvrtá zmena schválená dňa 21.11.2013 uznesením č. 386/6/2013
- piata zmena schválená dňa 01.12.2013 uznesením č.3/2007 zo dňa 08.03.2007 bod 7 písm. a) o delegovaní právomoci starostovi obce vykonáť v odôvodnených prípadoch zmeny rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka
- šiesta zmena schválená dňa 30.12.2013 uznesením č.3/2007 zo dňa 08.03.2007 bod 7 písm. a) o delegovaní právomoci starostovi obce vykonáť v odôvodnených prípadoch zmeny rozpočtu obce v priebehu rozpočtového roka

Rozpočet obce k 31.12.2013 v eurách

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách
Príjmy celkom	1 664 849	2 120 553
z toho :		
Bežné príjmy	1 634 574	1 700 501
Kapitálové príjmy		251 137
Finančné príjmy	30 275	72 825
Príjmy RO s právnou subjektivitou		96 090
Výdavky celkom	1 664 849	2 120 553
z toho :		
Bežné výdavky	758 993	818 291
Kapitálové výdavky	32 000	96 507
Finančné výdavky	85 712	312 106
Výdavky RO s právnou subjektivitou	788 144	893 649
Rozpočet obce	0	0

1. ROZBOR PLNENIA PRÍJMOV ZA ROK 2013 V EUR

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
2 024 463	1 851 808	91,47

1.1 BEŽNÉ PRÍJMY - DAŇOVÉ PRÍJMY:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
840 487	838 086	99,71

a) Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 754.331 EUR z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2013 poukázané prostriedky zo ŠR v sume 749.339 EUR, čo predstavuje plnenie na 99,34 %.

b) Daň z nehnuteľnosti

Z rozpočtovaných 34.697 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 38.191 EUR, čo je 110,07. % plnenie. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 17.026 EUR, dane zo stavieb boli v sume 21.131 EUR a dane z bytov boli v sume 34 EUR. Za rozpočtový rok bolo zinkasovaných 35.520 EUR, za nedoplatky z minulých rokov 2.671 EUR. K 31.12.2013 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume 3.465 EUR.

c) Daň za psa 2.146 EUR

d) Daň za užívanie verejného priestranstva 780 €

e) Daň za ubytovanie 1.005 €

f) Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad 46.625 €. Za rozpočtový rok bolo zinkasovaných 43.643 EUR, za nedoplatky z minulých rokov 2.982 EUR. K 31.12.2013 obec eviduje pohľadávky na poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad v sume 9.979 EUR.

1.2 BEŽNÉ PRÍJMY - NEDAŇOVÉ PRÍJMY:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
245 594	77 164	31,42

• Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Z rozpočtovaných 37 946 eur bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 45 489 eur, čo je 119,88 % plnenie. Ide o príjem z prenajatých pozemkov v

sume 1 676 eur a príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 43 813 eur.

- **Administratívne poplatky a iné poplatky a platby**

Z rozpočtovaných 33 838 eur bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 28 904 eur, čo je 85,42 % plnenie.

1.3 BEŽNÉ PRÍJMY - OSTATNÉ PRÍJMY:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
173 810	2 771	1,59

Ide o príjem z náhrad poistného v sume 2 390 eur, príjem z výťažku lotérii a iných podobných hier vo výške 230 eur a príjem z úrokov z účtov v sume 151 eur.

Rozpočtovanie ostatných bežných príjmov obce bolo spolu s príjmami rozpočtových organizácií obce. Skutočnosť plnenia ostatných bežných príjmov obce ale nevylučuje príjmy týchto organizácií z dôvodu vykazovania príjmov v ich účtovníctve. Ide o príjmy Školskej jedálne L. Sliače vo výške 25 803 eur, príjem ZpS DSS L. Sliače vo výške 145 437 eur, príjem ZŠ J. Hanulu L. Sliače vo výške 5 502 eur (vid' časť 2.6.).

Obec prijala nasledovné granty a transfery v celkove výške 614 646 EUR :

P. č.	Poskytovateľ	Suma v EUR	Účel
1.	ÚPSVaR	2 398	Stravovanie deti HN
2.	ÚPSVaR	531	Školské potreby deti HN
3.	ÚPSVaR	38 284	Absol. prax, NP podpora zamestnávania nezamestnaných v samospráve
4.	MPSVaR SR	112 080	Transfer pre ZpS DSS
5.	Okresný úrad Ružomberok	1 800	Voľby VÚC
6.	MF SR	8 530	Regionálne školstvo
7.	MDVaRR SR	6 954	Cestná infraštruktúra
8.	Trenčiansky samosprávny kraj	20795	Cezhraničná spolupráca ČR-SR
9.	MPaRV SR	6 800	Rekonštrukcia MŠ z fondov EÚ
10.	MPaRV SR	800	Rekonštrukcia MŠ z fondov ŠR
11.	MV SR	3 828	Matrika
12.	MV SR	1 251	REGOB
13.	Okresný úrad Žilina	393 403	PK ZŠ
14.	Okresný úrad Žilina	5 308	MŠ predškoláci
15.	Okresný úrad Žilina	7 302	Vzdelávacie poukazy
16.	Obvodný úrad pre cestnú dopravu a pozemné komunikácie v Žiline	201	Stavebná činnosť
17.	Obvodný úrad ŽP Žilina	398	Starostlivosť o ŽP
18.	MDVaRR SR	3 526	Stavebná činnosť

Granty a transfery boli účelovo určené a použité boli v súlade s ich účelom.

1.4 KAPITÁLOVÉ PRÍJMY:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
251 137	251 137	100,00%

•Granty a transfery

Z rozpočtovaných 251.137 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2013 v sume 251.137 EUR, čo predstavuje 100 % plnenie.

V roku 2013 obec získala nasledovné granty a transfery :

P.č.	Poskytovateľ dotácie	Suma v EUR	Investičná akcia
1.	MPaRV SR	224 702	Rekonštrukcia MŠ z fondov EÚ
2.	MPaRV SR	26 435	Rekonštrukcia MŠ z fondov ŠR

1.5 PRÍJMOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
72 825	70 775	97,19

Uznesením obecného zastupiteľstva č. 304/2/2013 zo dňa 19.4.2013 bolo schválené použitie časti rezervného fondu v sume 40 500 eur. V roku 2013 boli použité nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 13 965 eur, nevyčerpané prostriedky zo ZpS DSS L. Sliače v sume 16 310 eur v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z..

1.6 PRÍJMY ROZPOČTOVÝCH ORGANIZÁCIÍ S PRÁVNOU SUBJEKTIVITOU:

Bežné príjmy :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
96 090	266 034	276,86 %

Bežné príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou z toho:

Základná škola J.Hanulu L. Sliače	5 502 EUR
Základná škola J.Hanulu L. Sliače	89 291 EUR (Projekt vzdelávania)
ZpS DSS L. Sliače	145 437 EUR
Školská jedáleň L. Sliače	25 804 EUR

2. ROZBOR ČERPANIA VÝDAVKOV ZA ROK 2013 V EUR

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
2 120 553	2 022 798	95,39

2.1 BEŽNÉ VÝDAVKY :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
1 707 346	1 623 983	95,12

v tom :

Funkčná klasifikácia	Rozpočet	Skutočnosť	% plnenia
Výdavky verejnej správy - obec	280 743	275 702	98,20
Finančná a rozpočtová oblast'	30 552	30 602	100,16
Matrika a REGOB	5 021	5 079	101,15
Volby VÚC	1 800	1 800	100,00
Ochrana pred požiarmi	7 642	6 237	81,61
Cestná doprava	33 451	27 493	82,19
Nakladanie s odpadmi	71 783	66 321	92,39
Rozvoj obcí	60 069	59 025	98,26
Verejné osvetlenie	11 672	9 934	85,11
Rekreačné a športové služby	23 627	17 973	76,07
Kultúrne služby	75 667	73 132	96,65
Knižnica	10 397	9 616	92,49
Ostatné kultúrne služby	18 655	18 652	99,98
Vysielacie a vydavateľské služby	3 296	3 357	101,85
Náboženské a iné spoločenské služby	7999	4491	56,14
Predškolská výchova - MŠ	144 017	142 295	98,80
Základné vzdelanie z RO	705	396	56,17
Nedefinovateľné vzdelávanie	1 500	1 539	102,60
Centrum voľného času z RO	1 283	776	60,48
Školské stravovanie z RO	97	97	100,00
ZpS DSS z RO	19 069	2891	15,16
Sociálna pomoc občanom v HN	9 246	8162	88,28
Spolu	818 291	765 570	93,56

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Z rozpočtovaných 275.428 EUR bolo skutočné čerpanie k 31.12.2013 v sume 270 996 eur, čo je 98,39 % čerpanie. Patria sem mzdové prostriedky pracovníkov OcÚ, matriky, aktivačných pracovníkov, kultúrneho domu, knižnice, materskej školy, s výnimkou právnych subjektov.

Poistné a príspevok do poistovní

Z rozpočtovaných 92 061 eur bolo skutočne čerpané k 31.12.2013 v sume 90 033 eur, čo je 97,80 % čerpanie.

Tovary a služby

Z rozpočtovaných 394 218 eur bolo skutočne čerpané k 31.12.2013 v sume 350 986 eur, čo je 89,03 % čerpanie. Ide o prevádzkové výdavky všetkých stredísk OcÚ, ako sú cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné za nájom a ostatné tovary a služby.

Bežné transfery

Z rozpočtovaných 33 160 eur bolo skutočne čerpané k 31.12.2013 v sume 29 502 eur, čo predstavuje 88,97 % čerpanie.

Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami - z rozpočtovaných 23 424 eur bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2013 v sume 24 053 eur, čo predstavuje 102,69 % čerpanie.

2.2 KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
96 507	84 218	87,27

v tom :

Funkčná klasifikácia	rozpočet	skutočnosť	% plnenia
Výdavky verejnej správy	10 000	0	0
Cestná doprava	2 161	2 161	100
Rekreačné a športové služby	3 632	3633	100,03
Kultúrne služby	60 500	59 520	98,38
Základné vzdelanie - ZŠ	5 000	3690	73,8
Zariadenie sociálnych služieb	15 214	15 214	100
Spolu	96 507	84 218	87,27

a) Cestná doprava

Ide o nasledovné investičné akcie:

- nákup pozemkov v sume **2 161 eur** (spojnica ulíc Záhumnie a Záhrady v Nižnom Sliači, časť MK Pod Stráhou)

b) Rekreačné a športové služby

Ide o nasledovné investičné akcie:

- výstavba kurtu č. 3 v sume **3 633 eur**

c) Kultúrne služby

Ide o nasledovné investičné akcie:

- rekonštrukcia amfiteátra Pažite v sume **34 232 eur**
- rekonštrukcia MŠ Vyšný na rodinný dom v sume **25 288 eur**

d) Základné vzdelanie – ZŠ

Ide o nasledovné investičné akcie:

- rekonštrukcia ZŠ strecha dielne v sume **3 690 eur**

e) Zariadenia sociálnych služieb

Ide o nasledovné investičné akcie :

- nákup kotla na pelety (doplatok) v sume **15 214 eur**

2.3 VÝDAVKOVÉ FINANČNÉ OPERÁCIE :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
312 106	310 003	99,33

Z rozpočtovaných 312 106 eur na splácanie istiny z priatých úverov bolo skutočné čerpanie k 31.12.2013 v sume 310 003 eur, čo predstavuje 99,33 %.

2.4. VÝDAVKY ROZPOČT. ORGANIZÁCIÍ S PRÁVNOMU SUBJEKTIVITOU:

Bežné výdavky :

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
889 055	858 413	96,55

v tom:

Rozpočtová organizácia	rozpočet	skutočnosť	% plnenia
Základná škola	423 001	413 445	97,74
Základná škola -projekt vzdelávania (fondy EÚ , ŠR)	94 316	77 542	82,22
Školský klub detí	22 268	22 267	99,99
Centrum voľného času	9 451	9 428	99,76
Školská jedáleň	79 697	72 354	90,79
ZpS DSS	239 248	242 303	101,27
Opatrovateľská služba	21 074	21 074	100,00

Kapitálové výdavky:

Rozpočet na rok 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	% plnenia
4 594	4 594	100,00

Kapitálové výdavky rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou z toho:
Školská jedáleň
4 594 eur

3 HOSPODÁRENIE OBCE A ROZDELENIE PREBYTKU HOSPODÁREŇIA ZA ROK 2013

Obec k 31.12.2013 vykázala prebytok rozpočtu **305 125 eur** (rozdiel medzi príjmami a výdavkami bežného a kapitálového rozpočtu). Schodok finančných operácií vo výške **-239 228 eur** bol v roku 2013 spôsobený splácaním bankových úverov a v priebehu roka bol vykrytý prebytkom rozpočtu. Obec k 31.12.2013 vykázala hospodárenie vo výške **95 044 eur**.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadani prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z **prebytku vylučujú nevyčerpané prostriedky účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté predchádzajúcim rozpočtovom roku v celkovej sume 28 252,85 eur** a to na:

- a) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na vzdelávacie poukazy (prenesené kompetencie) Základná škola J. Hanulu L. Sliače vo výške **1 903,77 eur**
- b) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na príspevok pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (prenesené kompetencie) Základná škola J. Hanulu L. Sliače vo výške **421,51 eur**
- c) nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky (prenesené kompetencie) Základná škola J. Hanulu L. Sliače vo výške **5 918,02 eur**
- d) nevyčerpané prostriedky zo ŠR a ESF účelovo určené na bežné výdavky (projekt – Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy) Základná škola J. Hanulu L. Sliače vo výške **12 794,05 eur**
- e) nevyčerpané bežné výdavky vo výške **7 215,50 eur** pre ZpS DSS L. Sliače

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku 2014 v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlach verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Z prebytku sa ďalej vylučujú nevyčerpané výdavky ZpS DSS vo výške **894,25 eur** za neobsadený počet miest v zariadení sociálnych služieb (ZpS), ktoré sa v termíne do 31.3.2014 vracajú do štátneho rozpočtu.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú **tvorbu rezervného fondu za rok 2013 vo výške 65 897 EUR.**

Použitie prebytku hospodárenia – tabuľka

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2013
Bežné príjmy spolu	1 795 930
z toho : bežné príjmy obce	1 529 896
bežné príjmy RO	266 034
Bežné výdavky spolu	1 623 983
z toho : bežné výdavky obce	765 570
bežné výdavky RO	858 413
Bežný rozpočet	171 947
Kapitálové príjmy spolu	251 137
z toho : kapitálové príjmy obce	251 137
kapitálové príjmy RO	-
Kapitálové výdavky spolu	88 812
z toho : kapitálové výdavky obce	84 218
kapitálové výdavky RO	4 594
Kapitálový rozpočet	162 325
Prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	334 272
Vylúčenie z prebytku	29 147
Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu	305 125
Príjmy z finančných operácií	70 775
Výdavky z finančných operácií	310 003
Rozdiel finančných operácií	- 239 228
PRÍJMY DPOLU	2 117 842
VÝDAVKY SPOLU	2 022 798
Hospodárenie obce	95 044
Vylúčenie z prebytku	29 147
Upravené hospodárenie obce	65 897

4 BILANCIA AKTÍV A PASÍV K 31.12.2013 V EUR

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2013	KZ k 31.12.2013
Majetok spolu	5 137 541,57	5 613 566,59
Neobežný majetok spolu	5 012 791,17	5 470 386,58
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	43 326,36	43 326,36
Dlhodobý hmotný majetok	4 436 916,01	4 887 872,42
Dlhodobý finančný majetok	532 548,80	539 187,80
Obežný majetok spolu	120 829,54	139 502,75
z toho :		
Zásoby		
Zúčtovanie medzi subjektami VS		
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	21 871,72	19 441,93
Finančné účty	98 957,82	120 060,82
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.		
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.		
Časové rozlíšenie	3 920,86	3 677,26

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2013	KZ k 31.12.2013
Vlastné imanie a záväzky spolu	5 137 541,57	5 613 566,59
Vlastné imanie	1 257 075,30	1 884 107,21
z toho :		
Oceňovacie rozdiely		
Fondy		
Výsledok hospodárenia	1 257 075,30	1 884 107,21
Záväzky	1 936 845,18	1 577 996,95
z toho :		
Rezervy	33 583,34	39 984,31
Zúčtovanie medzi subjektami VS	1 066 212,66	1 005 044,32
Dlhodobé záväzky	8 617,34	19 395,91
Krátkodobé záväzky	49 771,73	44 915,21
Bankové úvery a výpomoci	778 660,11	468 657,20
Časové rozlíšenie	1 943 621,09	2 151 462,43

5 PREHĽAD O STAVE A VÝVOJI DLHU K 31.12.2013

Obec k 31.12.2013 eviduje tieto záväzky:

1 voči bankám	468 657,20 eur
2 voči dodávateľom	12 384,60 eur

Obec v zmysle uznesenia OZ č. 375/5/2013 z 26. septembra 2013 schválila zmenu úveru č. 33/012/09 (úverová linka s prolongáciou) vo výške **471 700,42 eur** na dlhodobý terminovaný úver. Ide o splatenie úverovej linky za spoluúčasť obce pri financovaní projektu Úpravy Námestia J. Kútnika – Šmálova L. Sliače, Prístavba a stavebné úpravy MŠ L. Sliače a jednorázové splatenie úverovej linky zo zdrojov EÚ a ŠR od príslušného riadiaceho orgánu podľa osobitného predpisu.

Obec v zmysle uznesenia OZ č. 241/5/2010 zo 17. júna 2010 uzatvorila Zmluvu o termínovanom úvere vo výške **380 000 eur** na dofinancovanie investičných projektov: Rekonštrukcia, rozširovanie a obnova ZŠ J. Hanulu L. Sliače, Úpravy Námestia J. Kútnika – Šmálova L. Sliače, Prístavba a stavebné úpravy MŠ L. Sliače, výstavba tribúny OFC L. Sliače.

Obec v zmysle uznesenia OZ č. 48/3/2011 zo 14. apríla 2011 uzatvorila Zmluvu o terminovanom úvere vo výške **39 797 eur** na splatenie úverovej linky za spoluúčasť obce pri financovaní projektu Rekonštrukcia, rozširovanie a obnova ZŠ J. Hanulu L. Sliače.

P č . .	Výška prijatých úverov	Výška uhradenej istiny k 31.12.2013	Výška zaplatených úrokov k 31.12.2013	Zabezpečenie úveru	Zostatok k 31.12.2013	Splatnosť
1	471 700,42	258 736,99	37 810,02	Bianco zmenka	212 963,43	r. 2023
2	380 000,00	129 833,47	28 794,64	Bianco zmenka	250 166,53	r. 2020
3	39 797,43	34 270,19	2 011,14	Bianco zmenka	5 527,24	r. 2014
Spolu úvery				468 657,20		

Obec na plnenie svojich úloh prijala návratné zdroje financovania, z ktorých celková suma dlhu obce k 31.12.2013 dosahuje **26,27 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka 2012. Zákonný limit je do 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (tabuľka č. 1). Pomer ročných splátok návratných zdrojov financovania predstavuje **18,72 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka 2012. Zákonný limit je do 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (tabuľka č. 2).

Tabuľka č. 1: Celkový dlh obce Liptovské Sliače k 31.12.2013

	Bankové úvery a výpomoci	Príjmy - úhrn bežných príjmov k 31.12.2012	Pomer dlhu
Riadne bank. úvery	468 657,20	1 784 032	26,27

Tabuľka č. 2: Dlhová služba obce Liptovské Sliače k 31.12.2013

	Bankové úvery a výpomoci zostatok k 31.12.2013	Príjmy - úhrn bežných príjmov k 31.12.2012	Výdavky		Pomer dlhovej služby
			kat. 650 (spl.úrokov) skutočnosť	kat. 820 (spl.istín) skutočnosť	
CELKOM	468 657,20	1 784 032	24 053,08	310 002,91	18,72
z toho:					

splácanie úver linky		1 784 032	13 575,58	258 736,99	15,26
splácanie riadnych bank.úverov	468 657,20	1 784 032	10 477,50	51 265,92	3,46

6 PREHĽAD O POSKYTNUTÝCH DOTÁCIÁCH PRÁVNICKÝM OSOBÁM A FYZICKÝM OSOBÁM - PODNIKATEĽOM PODĽA § 7 ODS. 4 ZÁKONA Č. 583/2004 Z.Z.

Obec v roku 2013 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 3/2006 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospěšných služieb, na všeobecne prospěšný alebo verejnoprospěšný účel.

Žiadateľ dotácie Účelové určenie dotácie : uviesť - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 1 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v roku 2013 - 2 -	Suma použitých finančných prostriedkov v roku 2011 - 3 -	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3) - 4 -
OFC	10 315	10 315	0
Stolný tenis	769	769	0
Šachový oddiel	458	458	0
Kulturistický oddiel	1 374	1 374	0
Turistický oddiel	341	341	0
Slovenský orol	97	97	0
Beh okolo L. Sliačov	758	758	0
Tenisový klub	740	740	0
FS Sliačanka	1 150	1 150	0
DFS Sliačanček	423	426	0
Jednota dôchodcov	255	255	0
Poľovné združenie	229	229	0
Kynologický klub	152	152	0
OZ Dráčik L. Sliače Vyšný	153	153	0
eLSe klub	506	506	0
Materské centrum	70	70	0

K 31.12.2013 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č.3/2006 o dotáciách.

7 FINANČNÉ USPORIADANIE VZŤAHOV VOČI

1. zriadeným a založeným právnickým osobám
2. štátному rozpočtu
3. štátnym fondom
4. rozpočtom iných obcí
5. rozpočtom VÚC

V súlade s ustanovením § 16 ods.2 zákona č.583/2004 o rozpočtových pravidlach územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov má obec finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli finančné prostriedky svojho rozpočtu, ďalej usporiadať finančné vzťahy k štátному rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom VÚC.

a) Finančné usporiadanie voči zriadeným a založeným právnickým osobám

Finančné usporiadanie voči zriadeným právnickým osobám, t.j. rozpočtovým organizáciám:

- prostriedky zriad'ovateľa, vlastné prostriedky RO

Rozpočtová organizácia	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel - vrátenie
Základná škola	35 785	35 785	0
ZpS DSS	149 061	149 061	0
Školská jedáleň	73 990	73 990	0

- prostriedky od ostatných subjektov verejnej správy napr. ŠR

Rozpočtová organizácia	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel - vrátenie
Základná škola	393 616	393 616	0
ZpS DSS	112 080	111 186	894
Školská jedáleň	2 957	2 957	0

b) Finančné usporiadanie voči štátному rozpočtu:

Poskytovateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu uviest' : školstvo, matrika, ... - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 2 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 3 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 4 -	Rozdiel (stl.3 - stl.4) - 5 -
ÚPSVaR	Stravovanie deti HN- BV	2 398	2 398	
ÚPSVaR	Školské potreby pre deti HN-BV	531	531	
ÚPSVaR	NP podpora zamestnávanie nezamestnaných v samospráve - BV	38 284	38 284	
MPSVaR	ZpS DSS - BV	112 080	111 186	894
OÚ	Volby VÚC- BV	1 800	1 800	
MF SR	Regionálne školstvo BV	8 530	8 530	
MDVaRR SR	Cestná infraštruktúra BV	6 954	6 954	
MV SR	Matrika	3 828	3 828	
MV SR	REGOB	1 251	1 251	
OÚ	Školstvo - BV	393 403	387 063	6 340
OÚ	Školstvo-vzdelávacie poukazy	7 302	5 398	1 904
ObÚ -CDPK	Stavebná činnosť	201	201	
ObÚ ŽP	Starostlivosť o ŽP	398	398	
MDVaRR SR	Stavebná činnosť	3 526	3 526	
MŽP SR	Stavebná činnosť	457	457	

8

HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK OBCE V CELÝCH EURÁCH**Výnosy**

Druh výnosov	Popis /číslo účtu a názov/	
a) tržby za vlastné výkony a tovar	602 - Tržby z predaja služieb	22 771,24
b) zmena stavu vnútroorganizačných zásob		
c) aktivácia	624 - Aktivácia DHM	
d) daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	632 - Daňové výnosy samosprávy 633 - Výnosy z poplatkov	791 872,30 47 949,86
e) finančné výnosy	661 - Tržby z predaja CP 662 - Úroky 668 - Ostatné finančné výnosy	150,90
f) mimoriadne výnosy	672 - Náhrady škôd	
g) výnosy z transferov	691 - Výnosy z bežných transferov z rozpočtu obce, VÚC 692 - Výnosy z kapit. transferov z rozpočtu obce, VÚC 693 - Výnosy samosprávy z bežných transferov zo ŠR 694 - Výnosy samosprávy z kapit. transferov zo ŠR 695 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od EÚ 696 - Výnosy samosprávy z kapit. transferov od EÚ 697 - Výnosy samosprávy z bežných transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy 698 - Výnosy samosprávy z kapitálov. transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy 699 - Výnosy samosprávy z odvodu rozpočtových príjmov	49 810,83 97 541,19 20 875,57 20 519,64 1 900,44 175 321,45
h) ostatné výnosy	644 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania 645 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania 648 - Ostatné výnosy 652 – Zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti	47 182,90 33 583,34
i) výnosy podľa rozpočtových programov	Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň	

Náklady - popis a výška významných položiek nákladov

Druh nákladov	Popis /číslo účtu a názov/	Suma
a) spotrebované nákupy	501 - Spotreba materiálu	98 135,52
	502 - Spotreba energie	47 803,39
b)služby	511 - Opravy a udržiavanie	22 307,52
	512 - Cestovné	221,59
	513 - Náklady na reprezentáciu	11 860,58
	518 - Ostatné služby	148 909,05
c) osobné náklady	521 - Mzdové náklady	286 804,72
	524 - Zákonné sociálne náklady	94 425,54
	525 - ostatné sociálne poistenia	1 600,24
	527 - Zákonné sociálne náklady	3 404,33
d)dane a poplatky	532 - Daň z nehnuteľnosti	
	548 - Ostatné dane a poplatky	10 711,32
e)odpisy, rezervy a opravné položky	551 - Odpisy DNM a DHM	93 574,31
	553 - Tvorba ostatných rezerv	39 984,31
	558 - Tvorba ostatných opravných položiek	
f)finančné náklady	561 - Predané CP a podiely	
	562 - Úroky	24 053,08
	568 - Ostatné finančné náklady	3 255,49
g)mimoriadne náklady	572 - Škody	
h)náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	584 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC do RO, PO zriadených obcou alebo VÚC	251 092,15
	585 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC ostatným subjektom verejnej správy	
	586 - Náklady na transfery z rozpočtu obce, VÚC subjektov mimo verejnej správy	15 174,40
	587 - Náklady na ostatné transfery	
i)ostatné náklady	588 - Náklady z odvodu príjmov	
	589 - Náklady z budúceho odvodu príjmov	
	541 - ZC predaného DNM a DHM	
	544 - Zmluvné pokuty, penále a úroky z omeškania	
	545 - Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania	
j)náklady podľa rozpočtových programov	546 - Odpis pohľadávky	
	548 - Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	
	549 - Manká a škody	37 708,65
	Účtovná jednotka nemá obsahovú náplň	
Osobitné náklady podľa zákona	Náklady voči audítorovi alebo audítorskej	950,00

o účtovníctve § 18 ods.6	spoločnosti v členení na náklady za:	
	• overenie účtovnej závierky	950,00
	• uistňovacie audítorské služby s výnimkou overenia účtovnej závierky	
	• súvisiace audítorské služby,	
	• daňové poradenstvo,	
	• ostatné neaudítorské služby	

Hospodársky výsledok / kladný / v sume **118.453,78 €** bude zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

9 UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

v Liptovských Sliačoch dňa 13.06.2014